

Que no ens amaguin "l'Ou... de Pasqua"!

Dm, 7/04/2015 per Pere Codina

[Els nous veïns de Diognet](#)

Una coneguda revista de difusió cultural té publicat un article que duu per títol: "[D'on prové la tradició de regalar la monja de Pasqua?](#)" Cada any, aquest article acostuma a treure el nas, al voltant de la festa de Pasqua. L'article parla clarament de «la monja». Però, què voleu que us digui!, jo tinc la impressió que ens amaga l'ou...

De fet, el que és «universal» a l'interior de la vella cristiandat històrica és l'Ou de Pasqua, i no pas precisament la monja. La monja és una varietat concreta —insuperable, a parer meu— de la gastronomia o rebosteria associada a la Pasqua. A casa nostra s'han enllaçat les dues tradicions, de manera que la monja ha esdevingut el suport més habitual de l'Ou de Pasqua. Val a dir, tanmateix, la nostra no és l'única experiència «d'ou amb suport».

Ara bé, enmig d'aquest batibull de pastisseria pasqual, jo voldria reivindicar la primacia per a l'Ou de Pasqua. Si més no... la primacia simbòlica. I amb això vull dir que dins la simbologia tradicional cristiana, l'Ou de Pasqua s'ha d'emportar la palma.

El simbolisme de l'ou és evident, perquè és immediat. L'ou simbolitza la vida nova, el tornar a néixer, el recomençar... I no té res d'estrany: simbolitza allò que és... i allò que pot arribar a ser! Res a discutir. En aquest punt els antropòlegs començarien a explicar i no pararien, des de les més primitives poblacions aborígens fins a avui...

Però ens equivocariem si pel fet de conèixer el simbolisme de l'ou, penséssim que ja coneixem el simbolisme de l'Ou de Pasqua. Ni de bon tros. El simbolisme de «l'ou» és un simbolisme espontani, natural, obvi. Ara bé, quan aquest simbolisme originari i genèric passa per una experiència determinada, la Pasqua i el Baptisme, aleshores deixa pas a un simbolisme concret, específic i altament significatiu, el de l'Ou de Pasqua, que mirarem d'explicar.

Diuen els entesos que «sým-bolon» vol dir «co-incidència». Per tant, símbol és un objecte evocatiu (l'Ou) sobre el qual coincideixen i es troben unes persones (padrí i fillol) , gràcies a una experiència prèvia compartida (baptisme i Pasqua).

Un símbol perquè pugui ser símbol necessita una «mise en scène», ha de tenir uns protagonistes, un ritual, un relat... Tot això ho té l'Ou de Pasqua. Els protagonistes són dos: d'una banda el padrí i de l'altra el fillol. (S'entén que és el padrí de bateig.) Veient els protagonistes en l'escena de l'Ou de Pasqua, ja orientem i delimitem el sentit del símbol, perquè remetem a una experiència que tots dos van compartir: el baptisme. És cert que no la van compartir en igualtat de condicions: l'un com a padrí, l'altre com a fillol. Per això amb una eina atractiva i adient, el padrí va recordant cada any al seu fillol aquella experiència primera que els va unir com a tals.

Cada any, el dia de Pasqua, dia baptismal per excel·lència i de referència, el padrí recorda l'experiència del baptisme al seu fillol. I ho fa amb l'Ou de Pasqua. Per què amb un Ou de Pasqua? Perquè, si l'ou és, ja de per si, símbol de vida nova, l'Ou de Pasqua —és a dir, l'ou que el padrí de baptisme dóna al seu fillol el dia de Pasqua— simbolitza, re-presenta, no una «vida nova qualsevol», sinó la «vida nova de ressuscitat» que en el baptisme i pel baptisme Crist li va donar. L'Ou de Pasqua és un símbol cristià, i més en concret, baptismal.

Hi hauria encara molt a dir sobre el simbolisme de l'Ou de Pasqua i sobre la seva recepció en la nostra cultura. Però deixem-ho per avui, no foc cas que quedéssim empatxats...